

www.mevzuattakip.com.tr

Belediye Meclisi Video Konferans Yoluyla Toplanabilir Mi?

UYARI: Makale'nin tamamına, sitemize üye girişi yaptıktan sonra ulaşabilirsiniz. Siteye üye değilseniz, lütfen ÜYE OL butonuna tıklayarak üye olunuz. Üyelik esnasında, girilen bilgilerin şüpheli olması halinde, üyeliğiniz silinecektir.

BELEDİYE MECLİSİ VIDEO KONFERANS YOLUYLA TOPLANABİLİR Mİ?

Halil MEMİŞ

MİARGEM Başkanı

1. Giriş

Bilindiği üzere, İçişleri Bakanlığı 26.03.2020 tarihinde yayınladığı "Kovid-19'la Mücadele Kapsamında Alınan Önlemler" konulu genelgesi ile Valiliklere "Valilik/kaymakamlıklarca 1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha Kanununun 27 nci ve 72 nci maddeleri hükmü uyarınca büyükşehir, il, ilçe, belde belediyeleri ve mahalli idare birlikleri meclisleri ile il genel meclislerinin Nisan, Mayıs ve Haziran ayı toplantılarının ertelenmesi sağlanmalıdır.

Bu süreçte mahalli idarelerin görevlerinin aksamaması/devamı için meclisin toplanmasının çok zorunlu olduğu hallerde ilgili mevzuatı çerçevesinde olağanüstü toplantı yapılmasına gerekli sağlık tedbirlerinin alınması sağlanarak izin verilebilecektir." şeklinde talimat vermiştir.

Bunun akabinde, tüm Valilik ve Kaymakamlıklar bu genelgenin gereğini yerine getiren kararlar alıp uygulamışlardır.

Bu genelgeyi tamamlayıcı şekilde Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayınlanan 27.03.2020 tarih ve "Belediye Meclis Toplantıları Hakkında" konulu genelgede de;

“1. Meclis toplantılarının ertelenmesi dolayısıyla Nisan, Mayıs ve Haziran ayı toplantılarının gerçekleştirilememesi nedeniyle bu aylarda görüşülmesi gereken konuların yapılacak ilk toplantıda görüşülerek karara bağlanması,

2. Belediye meclisinin toplanamaması sebebiyle encümen ve ihtisas komisyonu üyelerinin seçilememesi halinde ilk toplantıda seçimlerin yapılması, seçimler yapıncaya kadar mevcut encümen ve ihtisas komisyonu üyelerinin kamu hizmetlerinde devamlılık ilkesi gereği görevlerine devam etmesi,

gerekmektedir.”

Denmiştir.

Sosyal medya üzerinden yaptığım, belediye meclislerinin video konferans şeklinde yapılamayacağına dair paylaşımına çok sınırlı da olsa gelen itirazlar nedeniyle, toplumu doğru bilgilendirme anlayışımıza uygun olarak bu tezimizi gerekçelendirme ihtiyacı hasıl olmuş ve bu yazı kaleme alınmıştır.

Açıklamalarıma geçmeden önce ifade edelim ki, tartışma Türkiye Belediyeler Birliğinin sayfasında yer alan toplantıların “gerektiğinde sesli ve görüntülü iletişim teknolojileri desteğiyle de” yapılabileceği yönündeki önerisinden kaynaklanmaktadır. Bu öneri konusundaki eleştirimizi saklı tutarak, değerlendirmemize geçmek istiyorum.

2. Yer ve Toplantı Kavramı

Konumuzun izahının, öncelikle yer, toplantı ve toplantı yeri kavramları etrafında şekilleneceğini düşündüğümüz için bu kavramların anlamına başvurma ihtiyacı hissedilmiştir.

Türk Dil Kurumu’na göre;[\[1\]](#)

Yer;

“Bir şeyin, bir kimsenin kapladığı veya kaplayabileceği boşluk, mahal, mekân”

“Bir olayın geçtiği veya geçeceği bölüm, alan, mahal”

Olarak;

Toplantı ise;

“Birden çok kimsenin belirli amaçlarla bir araya gelmesi, içtima”

“Bir meclisin bir yıl içindeki birleşimlerinin her biri”

“Toplanma, bir araya gelme, kabarıklık oluşturma”

Olarak;

Toplantı yeri;

“Toplantının yapıldığı yer veya merkez”

olarak tanımlanmıştır.

3. Mevzuatımızda Belediye Meclisinin Toplantısına İlişkin Düzenlemeler

3.1. 5393 sayılı Belediye Kanunu

“Meclis toplantısı

Madde 20- .....

Mutat toplantı yeri dışında toplanılmasının zorunlu olduğu durumda üyelere önceden bilgi vermek kaydıyla meclis başkanının belediye sınırları içerisinde belirlediği yerde toplantı yapılır. Ayrıca, toplantının yeri ve zamanı mutata usûllerle belde halkına duyurulur.

Meclis toplantıları açıktır. Meclis başkanının veya üyelere herhangi birinin gerekçeli önerisi üzerine, toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla kapalı oturum yapılmasına karar verilebilir.

Meclis görüşmeleri görevlilerce tutanağa geçirilir, başkan ve kâtip üyeler tarafından imzalanır. Toplantılar, meclisin kararıyla sesli ve görüntülü cihazlarla da kaydedilebilir.

“Toplantı ve karar yeter sayısı

Madde 22- Belediye meclisi, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve katılanların salt çoğunluğuyla karar verir. .... Oylamada eşitlik çıkması durumunda meclis başkanının bulunduğu taraf çoğunluk sayılır. Gizli oylamalarda eşitlik çıkması durumunda oylama tekrarlanır, eşitliğin bozulmaması durumunda meclis başkanı tarafından kur'a çekilir.

.....

Üyeler oylarını bizzat kullanır. Gizli oy kullanmaya fizikî bakımdan engelli üyeler, tayin edecekleri kişi eliyle oy kullanabilirler.

Oylama gizli, işaretle veya ad okunarak yapılır. Oy verme kabul, ret veya çekimser şeklinde olur.

Kararlar, meclis başkanı ve kâtip üyeler tarafından imzalanır ve bir sonraki toplantıda üyelere dağıtılır.”

“Meclis kararlarının kesinleşmesi

Madde 23- Belediye başkanı, hukuka aykırı gördüğü meclis kararlarını, gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere beş gün içinde meclise iade edebilir.

Yeniden görüşülmesi istenilmeyen kararlar ile yeniden görüşülmesi istenip de belediye meclisi üye tam sayısının salt çoğunluğuyla ısrar edilen kararlar kesinleşir.

Belediye başkanı, meclisin ısrarı ile kesinleşen kararlar aleyhine on gün içinde idarî yargıya başvurabilir.

Kararlar kesinleştiği tarihten itibaren en geç yedi gün içinde mahallin en büyük mülkî idare amirine gönderilir. Mülkî idare amirine gönderilmeyen kararlar yürürlüğe girmez.

Kesinleşen meclis kararlarının özetleri yedi gün içinde uygun araçlarla halka duyurulur.”

“İhtisas komisyonları

Madde 24- .....

Meclis toplantısını müteakip imar komisyonu en fazla on iş günü, diğer komisyonlar ise beş iş günü içinde kendilerine havale edilen işleri sonuçlandırır. Komisyonlar kendilerine havale edilen işlerle ilgili raporlarını bu sürenin sonunda meclise sunmadıkları takdirde, konu meclis başkanı tarafından doğrudan gündeme alınır.

İhtisas komisyonlarının görev alanına giren işler bu komisyonlarda görüşüldükten sonra belediye meclisinde karara bağlanır.

Mahalle muhtarları ve ildeki kamu kuruluşlarının amirleri ile ildeki kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler, sendikalar ve gündemdeki konularla ilgili sivil toplum örgütlerinin temsilcileri, oy hakkı olmaksızın kendi görev ve faaliyet alanlarına giren konuların görüşüldüğü ihtisas komisyonu toplantılarına katılabilir ve görüş bildirebilir.

.....”

3.2. Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği

“Toplantı yeri

Madde 7 — Meclis toplantıları meclis toplantı salonu olarak belirlenen yerde yapılır. Toplantının bu yer dışında yapılmasının zorunlu olduğu durumlarda, toplantı gününden en az üç gün önceden üyelere bildirilmek ve belediye sınırları içerisinde olmak kaydıyla başkanın belirlediği yerde toplantı yapılabilir. Bu şekildeki toplantının yeri ve zamanı gündemin duyurulmasındaki usullerle belde halkına duyurulur.”

“Toplantı gündemi ve duyurulması

Madde 8 — .....

Gündem, çeşitli yollarla halka da duyurulur. Bu duyuru, meclis toplantı salonunun girişine ve belediye ilân panosuna veya halkın yoğun olarak bulunduğu ve gelip geçtiği yerlere ilân asılarak; gazete, hoparlör, internet, radyo ve televizyon yayını gibi yöntemlerden biri veya birkaçı kullanılarak yapılır.

.....”

“Başkanlık divanı

Madde 9 — .....

Meclis birinci ve ikinci başkan vekilinin de bulunmaması durumunda, varsa katip üyeler, yoksa en genç iki meclis üyesi tarafından imzalanmış tutanakla durum tespit edilerek toplantı yapılmaksızın meclis kapatılır.

Başkanlık divanında boşalma olması durumunda kalan süreyi tamamlamak üzere yenisi seçilir.”

“Toplantı ve karar yeter sayısı

Madde 10 — .....

Birleşime ilişkin karar tutanakları bir sonraki birleşimden önce üyelere dağıtılır.

.....”

“Görüşmeler ve yönetim

Madde 11 — Başkanlık divanı yerini aldıktan sonra başkan yoklama yaptırır; toplantı yeter sayısının olduğu anlaşıldığı takdirde birleşimi açar. Gündeme geçilmeden bir önceki birleşimde alınan kararlara ilişkin tutanakta maddi hata bulunması durumunda, hata meclis kararı ile düzeltilerek başkanlık divanınca imzalanır.

Başkan gündeme geçilmeden önce meclise sunulacak konular varsa bildirir, meclis başkanlığına hitaben verilmiş olan dilekçeleri kabul eder ve meclise sunar.

.....

Meclis toplantıları halka açıktır. Meclis başkanı veya üyelerden herhangi birinin gerekçeli teklifi üzerine kapalı oturum yapılmasına karar verilebilir. Kapalı oturumda başkan ve üyeler dışında gerektiğinde meclis kararıyla görevli bulundurulabilir.”

“Oylama usulleri

Madde 13 — Mecliste oylama usulleri gizli, işaretle ve açık oylama olmak üzere üç türdür. Üyeler oylarını bizzat kullanırlar. Ancak, gizli oy kullanmaya fiziki bakımdan engelli olanlar tayin edecekleri kişiler eliyle oy kullanabilirler.

a) Gizli oylama: Meclis üyelerinin oy pusulasına seçeceği kişi veya kişilerin adlarını ya da bir teklif hakkında kabul, çekimser veya ret yazıp, tanıtıcı hiçbir işaret koymadan sandığa atmasıdır.

Gizli oylamalarda kullanılacak oy pusulaları zarfla birlikte başkanlıkça mühürlü şekilde düzenlenir. Oylama bittikten sonra katip üyeler tarafından sandıktan çıkan zarflar sayılır ve üye sayısından fazla olmadığı tespit edildikten sonra açılır. Oy pusulaları sayıldıktan sonra, başkanlık divanı tarafından sonuç açıklanır. Oylarda eşitlik halinde oylama bir defa daha tekrarlanır; yine eşitlik olursa meclis başkanınca kuraya başvurulur. Kura çekimi, birbirinin aynı olan ve üzerinde adlar yazılı bulunan kağıtlar bir torbaya konularak meclis başkanı tarafından çekilmek suretiyle yapılır. Torbadan çekilen isim kazanmış olur.

Başkanlık divanı, encümen üyeliği ve denetim komisyonu üyeliği seçimleri gizli oylama ile yapılır. Meclis kararı ile başka konularda da gizli oylama yapılabilir.

b) İşaretle oylama: Meclis üyesinin elini yukarı kaldırarak veya ayağa kalkarak kabul, çekimser veya ret şeklinde oyunu açıklamasıdır.

İşaretle oylamada oyları tespit etmek başkanlık divanına aittir. Çoğunluk olup olmadığı hususunda tereddüt olursa, bir defa daha oylama yapılır. Tereddüt giderilemediği takdirde ad okunmak suretiyle açık oylamaya başvurulur.

c) Açık oylama: Üzerinde üyelerin ad ve soyadları yazılı oy pusulalarının sandığa atılması veya varsa elektronik oylama mekanizmasının çalıştırılması ya da üyelerin adlarının okunması üzerine, adı okunan üyenin ayağa kalkarak kabul, çekimser veya ret demesi suretiyle yapılan oylamadır.

Sandık kullanılarak yapılan oylamada, sandık katip üyeler tarafından meclis önünde açılır. Oy pusulaları sayılır ve oy çeşitleri tutanağa ayrı ayrı geçirildikten sonra başkanlık divanı tarafından sonuç açıklanır.

İşaretle ve açık oylamalarda eşitlik olması halinde, başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.”

“Oturuma ara verilmesi ve birleşime son verilmesi

Madde 15 — Oturuma ara ve birleşime son verme yetkisi başkana aittir. Oturuma ara verilirken gelecek oturumun saati ile birleşime son verilirken gelecek birleşimin günü ve saati başkan tarafından üyelere duyurulur ve meclis salonunun uygun bir yerine

asılır.”

“Tutanak düzenlenmesi ve kararların yazılması

Madde 16 — Meclis görüşmeleri katip üyeler veya divanın sorumluluğundaki görevlilerce tutanağa geçirilir ve başkanlık divanı tarafından imzalanır. Toplantılar, meclisin kararıyla sesli veya görüntülü cihazlarla da kaydedilebilir.

.....

Kapalı oturumlarda içeri görevli alınmamış ise tutanak ve kararlar katip üyeler tarafından yazılır.”

“Meclis kararlarının kesinleşmesi

Madde 17 — Belediye başkanı hukuka aykırı gördüğü meclis kararlarını büyükşehir belediyelerinde yedi, diğer belediyelerde beş gün içinde gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere meclise geri gönderebilir. Meclis üye tam sayısının salt çoğunluğuyla kararında ısrar ederse karar kesinleşir. (Ek cümle:RG-27/11/2014-29188) Belediye başkanı, meclisin ısrarı ile kesinleşen kararlar aleyhine 10 gün içinde idari yargıya başvurabilir. (Mülga cümle:RG-27/11/2014-29188) (...) meclis kararının kesinleşme tarihi, ikinci kararın tarihidir. Belediye başkanı belirtilen süreyi beklemeksizin meclis kararını mülki idare amirine gönderirse gönderme tarihinde, bu süre zarfında meclise göndermez ve herhangi bir işlem de yapmazsa geri gönderme süresinin sonunda karar kesinleşir.

.....”

Meclis kararlarının yürürlüğe girmesi

Madde 18 — Meclisin almış olduğu kararların tam metni, kararın kesinleştiği tarihten itibaren en geç yedi gün içinde belediye başkanı tarafından il merkezi belediyeler ile merkez ilçeye bağlı olan belediyelerde valiye, ilçe merkezi ve ilçeye bağlı belediyelerde kaymakama gönderilir ve uygun araçlarla halka duyurulur. Vali veya kaymakama gönderilmeyen kararlar yürürlüğe girmez.

Meclis kararları iki suret olarak mülki idare amirliğine gönderilir. (Mülga cümle:RG-27/11/2014-29188) (...)

Valilik, kaymakamlık ve büyükşehir belediye başkanlığınca, teslim alınan kararın son sayfasına, karar tarihi, teslim alındığı tarih ve kayıt numarası yazıldıktan sonra kararın bir sureti belediyeye iade edilir. Bu şekilde kayıtları tamamlanan karar teslim alan makam tarafından dosyasında saklanır. Bu kararları kaydetmek üzere ilgili idareler tarafından bir defter tutulur.

“Encümene üye seçimi

Madde 20 — Meclis, mahalli idareler seçiminden sonraki ilk toplantısında, üyeleri arasından gizli oyla Kanunda belirtilen sayıda encümen üyesini seçer. Seçilen bu üyeler gelecek yılın aynı ayına kadar görev yapar ve her yıl o ayda encümen seçimleri yenilenir. Süresi dolan üyeler yeniden seçilebilir.

Encümene üye seçimi nisbî çoğunluk ile yapılır. Seçimde oy pusulalarına seçilecek üye sayısından fazla isim yazılması halinde oy pusulası geçersiz sayılır. Oylarda eşitlik halinde ad çekmeye başvurulur.

Encümenin seçilmiş üyeliklerinde herhangi bir nedenle boşalma olması halinde, meclisin yapılacak ilk toplantısının ilk birleşiminde kalan süreyi tamamlamak üzere yenisi seçilir.”

4. Değerlendirme

Belediye meclislerinin video konferans veya sesli ve görüntülü iletişim teknolojileri uygulamaları ile toplantılarını yapıp yapamayacakları konusundaki kanaatimiz, başlangıçta da belirttiğimiz üzere bugünkü hukuki düzenlemeler çerçevesinde meclis toplantılarının telekonferans/video konferans yoluyla yapılamayacağı yönündedir. Bunun gerekçelerini aşağıda bazen açıklamaya, bazen de yönelttiğimiz sorularla ortaya koymaya çalıştık.

Unutulmamalıdır ki; telekonferans veya video konferans suretiyle veya sesli ve görüntülü iletişim teknolojileri desteğiyle toplantıların yapılabilmesi için hukuki altyapının, aşağıda belirteceğimiz veya ifade edeceğimiz soruları cevaplayacak şekilde yasal düzenleme yapıldıktan sonra yapılmasına itirazımız yoktur.

İfade ettiğimiz, şu an itibariyle bunun esasa ve usule ilişkin hukuki altyapısının olmadığıdır.

Toplantıların sesli ve görüntülü iletişim teknolojileri desteğiyle yapılıp yapılamayacağı hususunu şu açılardan değerlendirmemiz şarttır:

1. Toplantı yeri
2. Toplantı kavramı
3. Toplantı Usulü ve Yürütümü

Esasında konuyu, “toplantı yeri” özelinde değerlendirmek, toplantıların video konferans yoluyla yapılıp yapılamayacağını ortaya koyacaktır. Ancak, ne yazık ki, yoğun bir şekilde hukuktan, dolayısıyla da analitik düşünceden uzak görüşler var ki, bu nedenle konuyu her yönüyle ortaya koyma zorunluluğumuz doğmuştur.

Yukarıda verilen hükümlerden de anlaşılacağı üzere, toplantının yapılabilmesi için tüm heyetin aynı anda bulunacağı bir mekana, yani toplantı yerine ihtiyaç vardır.

Kanunun 20 nci ve Yönetmeliğin 7 nci maddesinde toplantı yerinden bahsedilmektedir. Kanunun toplantı yeri kavramı, Yönetmelikle detaylandırılmıştır. Buna göre; meclis toplantıları meclis toplantı salonu olarak belirlenen yerde yapılır. Toplantının bu yer dışında yapılmasının zorunlu olduğu durumlarda, toplantı gününden en az üç gün önceden üyelere bildirilmek ve belediye sınırları içerisinde olmak kaydıyla başkanın belirlediği yerde toplantı yapılabilir.

Bu hükümlerdeki yerden neyin anlaşılması gerektiğini ortaya koymak için Türk Dil Kurumu'nun internet sitesine müracaat ettik.

Gördük ki yer; "Bir şeyin, bir kimsenin kapladığı veya kaplayabileceği boşluk, mahal, mekân", "Bir olayın geçtiği veya geçeceği bölüm, alan, mahal" olarak tanımlanıyor.

Dolayısıyla, Kanun ve Yönetmelikteki yer, belli bir mahali, mekanı, bölüm veya alanı ifade ediyor. Kanun ve Yönetmelikte, toplantı için "yerler"[\[2\]](#) değil, "yer" kelimesi kullanılmaktadır.

Üzerinde durulması gereken bir başka kavram ise "toplantı"dır. Yine Türk Dil Kurumu'na göre toplantı; "birden çok kimsenin belirli amaçlarla bir araya gelmesi, içtima", "bir meclisin bir yıl içindeki birleşimlerinin her biri" ve "toplanma, bir araya gelme," şeklinde tanımlanmıştır.

Yine Türk Dil Kurumu'na göre toplantı yeri; toplantının yapıldığı yer veya merkez olarak tanımlanmıştır.

Bu tanımlardan sonra, ekleyecek başka söz olmasa gerek!

Meclis toplantılarının, video konferans yöntemiyle yapılıp yapılamayacağını Kanun ve Yönetmelikte yer alan usulü işlemler üzerinden de irdelemek gerekmektedir.

Video konferans veya benzeri yöntemlerle toplantı yapmaya kalktığımızda;

Kanunun 20 nci maddesine göre, meclis toplantıları halka açıktır. Bu açıklık nasıl sağlanacaktır? Muhakkak bu yöntemle de sağlanabilir, ancak hukuki düzenlemesi olmadığı için tereddütlerin olması kaçınılmazdır.

Meclis görüşmelerinin tutanakları başkan ve katip üyeler tarafından nasıl imzalanacaktır? Yoksa, başkan ve katip üyeler meclis salonunda, diğer meclis üyeleri evlerinden veya işyerlerinden mi katılacaklardır?

Meclis toplantısı sonunda gizli oylama yapılmasını gerektiren bir husus olur ise, gizli oylama nasıl yapılacaktır? (Burada, gizli oylama gerektiren konuları gündeme almayın

canım sizde diyecekler olabilir, ama bilinmelidir ki, kurallar kapsayıcı olmalıdır.) Gizli oylama için lütfen gizli oylama ile ilgili dipnotlara bakınız.[\[3\]](#)

Meclisi topladığımızda, her konuyu gündeme alacağımıza göre, gizli oyla seçilecek encümen ve ihtisas komisyonu üyelerini nasıl seçeceğiz?

Gündeme geçilmeden bir önceki birleşimde alınan kararlara ilişkin tutanakta maddi hata bulunması durumunda, hata meclis kararı ile düzeltildikten sonra başkanlık divanınca nasıl imzalanacaktır?

Oturuma ara verilmesi halinde, oturuma ara verilirken gelecek oturumun saati ile birleşime son verilirken gelecek birleşimin günü ve saati başkan tarafından üyelere duyurularak ve meclis salonunun uygun bir yerine asılacağı zorunluluğu karşısında;

- Toplantı esnasında başkan da evde ise (ki meclis başkanlık divanının böyle bir toplantıda nasıl oluşacağını birkaç satır üstte sorgulamıştık), meclis salonuna bunu nasıl asacaktır?

- Toplantı esnasında, başkan meclis salonunda diğer üyeler evlerinde ise bu duyurunun meclis salonuna asıldığı takdirde, evde olan meclis üyeleri bunu nasıl görecektir?

Meclise, belediye başkanı başkanlık eder, belediye başkanının bulunmadığı durumlarda meclis birinci başkan vekili, onun da olmadığı durumda ikinci başkan vekili meclise başkanlık eder, belediye başkanı toplantının herhangi bir safhasında da yerini meclis başkan vekiline bırakarak toplantıdan ayrılabilir, meclis birinci ve ikinci başkan vekilinin de bulunmaması durumunda, varsa katip üyeler, yoksa en genç iki meclis üyesi tarafından imzalanmış tutanakla durum tespit edilerek toplantı yapılmaksızın meclis kapatılır. Peki; toplantıyı evden yaptığımızda;

- Başkan ve başkan vekillerinin de bulunmaması durumunda, katip üyeler durumu nasıl tutanağa bağlayıp imzalayacaklardır?

- Katip üyelerin de olmaması durumunda, evdeki en genç meclis üyesi ayrı ayrı yerlerden tutanağı nasıl imzalayacaklardır?

Burada sorgulama yaptığımız konular, muhakkak ki teknolojik gereklilikler yerine getirilmek suretiyle, e-imza vb yöntemlerle, bizli oylamalar başka bir teknolojik altyapı ile çözümlenebilir.

Burada dile getirdiğimiz hususlar ve sonrasında kararların kesinleşme ve yürürlüğe girme süreçlerinde yürütülecek hususlar, pek tabii olarak sesli veya görüntülü bir şekilde teknolojik imkanlarla yapıldığı takdirde yerine getirilebilecek hususlardır.

Cevap arayan başka konular da mevcuttur:

Tutanaklar nasıl tutulacaktır?

Kararlar nasıl hazırlanacaktır?

İhtisas komisyonları nasıl toplanıp, raporlarını nasıl yazacaklardır?

Mahalle muhtarları ve ildeki kamu kuruluşlarının amirleri ile ildeki kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler, sendikalar ve gündemdeki konularla ilgili sivil toplum örgütlerinin temsilcilerinin, oy hakkı olmaksızın kendi görev ve faaliyet alanlarına giren konuların görüşüldüğü ihtisas komisyonu toplantılarına katılabileceği ve görüş bildirebileceği hususu dikkate alınarak, onlar da mı video konferansla katılacaklardır?

5. Belediye Encümeni ve Komisyon Toplantıları

Yukarıdan beri izah ettiğimiz gerekçelerin bir kısmı ve hukuken uygulanabileceği konusunda düzenleme bulunmadığı için, belediye encümen toplantıları ve ihtisas komisyonu toplantılarının da, sesli veya görüntülü teknolojilerle yapılması mümkün değildir.

6. Sonuç

Bilindiği üzere, Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği, belediye meclisinin, meclis başkanlık divanının, meclis ihtisas ve denetim komisyonlarının çalışma usul ve esaslarını düzenleyen bir yönetmeliktir. Söz konusu bu Yönetmelik, 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 12, 13, 14 ve 15 inci maddeleri ile 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 19 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Kısacası, belediye meclisinin toplantılarını yürütürken hangi usul ve esaslara uyarak çalışacağı adı geçen bu Yönetmelikle düzenlenmiştir.

Daha açıkçası, belediye meclis toplantıları bu yönetmelikteki usul ve esaslar çerçevesinde toplanabilir ve karar alabilir. Burada öngörülmeven hiçbir yöntem ve usulle toplanamaz ve karar alamaz.

Daha öncede ifade ettiğimiz gibi, mesele kamu idarelerinde gerek esasa ilişkin gerekse usule ilişkin olsun yapılacak olan iş ve işlemlerin hukuki bir zeminde yürütülmesi zorunludur. Bu, hukuk devletinin de gerekliliğidir.

Öncelikle şunu ifade etmeliyiz ki; burada yürüttüğümüz tartışma belediye meclisi toplantılarının video konferans yoluyla, diğer bir ifade ile sesli ve görüntülü iletişim teknolojileri desteğiyle yapılmasının mantiken mümkün olup olmayacağı hususundan farklı bir şeydir. Buradaki tartışma, belediye meclisi toplantılarının video konferans yoluyla veya sesli ve görüntülü iletişim teknolojileri desteğiyle yapılmasına imkan

sağlayan hukuki düzenlemelerin olup olmadığı ve bu şekilde yapıldığı takdirde gerek Kanun ve gerekse Yönetmelikte öngörülen esas ve usule ilişkin zorunlulukların nasıl yerine getirileceği tartışmasıdır.

Diğer bir ifade ile tartışma konusu husus meri mevzuat karşısında, belediye meclislerinin video konferans veya sesli ve görüntülü iletişim teknolojileri uygulamaları ile toplantılarını yapıp yapamayacaklarıdır.

Sonuç itibariyle ifade etmeliyiz ki; Belediye Kanunu'na ve "Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği'nin 7 nci maddesine göre; meclis toplantıları meclis toplantı salonu olarak belirlenen yerde yapılır. Toplantının bu yer dışında yapılmasının zorunlu olduğu durumlarda, belediye sınırları içerisinde olmak kaydıyla başkanın belirlediği yerde toplantı yapılabilir.

Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği'nin bu maddesi, toplantıların mekansal boyutunu sınırlamış durumdadır. Bunun yanında yönetmelikte yer alan meclisin düzeni, oylama vb bir çok hususta da, toplantıların fiziki bir mekanda yapılabileceğine delalet eden düzenlemelerdir.

Kısacası, meri mevzuatımıza göre, yani hem Belediye Kanunu, hem de Yönetmeliğe göre meclis toplantılarının video konferans şeklinde ve bir mekandan bağımsız olacağına dair düzenleme bulunmamaktadır. Yukarıda bir dizi soru ile bahse konu ettiğimiz hususlar ve muhtemelen teknolojik gerekliliklerin ve usulü şartların gerektirdiği zorunlulukların nasıl yürütüleceği ve çözüleceği konusunda düzenleme yapıldığı takdirde, doğal olarak sözlü ve görüntülü teknolojilerle de toplantılar yapılabilecektir.

Değerlendirmemizi yine birkaç soru ile bitirmek istiyorum:

Madem, bu toplantılar bu şekilde sesli veya görüntülü teknolojilerle yapılabilecekti;

1. Neden mevzuatımızda böyle bir düzenleme yok?
2. Gerek İçişleri Bakanlığı gerekse Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bunu neden genelgeleri ile ortaya koymadı?

Bu konuda görüş veren bazı kişilerin, "Bakanlar Kurulu toplantılarını bu şekilde yapıyorsa, Belediye Meclisleri neden yapmasın" şeklinde yaptıkları tespitten sonra, "yapılabilir" görüşü verdiklerini duyuyoruz. Buna cevabımız;

1. Artık idari yapımızda Bakanlar Kurulu yoktur. Teyit için lütfen bakınız Anayasa'nın (Mülga: 21/1/2017-6771/16 md.) 109 ve devamı maddeler.
2. Bakanlar Kurulu olmadığı için, Bakanlar Kurulu Kararı da yoktur.

Dolayısıyla, artık Bakanlar Kurulu yoktur, bunun doğal sonucu olarak Bakanlar Kurulu kararı da yoktur. Yerine Cumhurbaşkanlığı Kararı vardır.

[1] <https://sozluk.gov.tr> / Erişim tarihi: 16 Nisan 2020

[2] Toplantıya meclis üyeleri evlerinden katıldığında, bir toplantı yerinden değil, herkesin oturduğu yerden bahsetmek gerekecektir.

[3] a) Gizli oylama: Meclis üyelerinin oy pusulasına seçeceği kişi veya kişilerin adlarını ya da bir teklif hakkında kabul, çekimser veya ret yazıp, tanıtıcı hiçbir işaret koymadan sandığa atmasıdır.

Gizli oylamalarda kullanılacak oy pusulaları zarfla birlikte başkanlıkça mühürlü şekilde düzenlenir. Oylama bittikten sonra katip üyeler tarafından sandıktan çıkan zarflar sayılır ve üye sayısından fazla olmadığı tespit edildikten sonra açılır. Oy pusulaları sayıldıktan sonra, başkanlık divanı tarafından sonuç açıklanır. Oylarda eşitlik halinde oylama bir defa daha tekrarlanır; yine eşitlik olursa meclis başkanınca kuraya başvurulur. Kura çekimi, birbirinin aynı olan ve üzerinde adlar yazılı bulunan kağıtlar bir torbaya konularak meclis başkanı tarafından çekilmek suretiyle yapılır. Torbadan çekilen isim kazanmış olur.

Başkanlık divanı, encümen üyeliği ve denetim komisyonu üyeliği seçimleri gizli oylama ile yapılır. Meclis kararı ile başka konularda da gizli oylama yapılabilir.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA